

بیماری هاری را بشناسیم

واحد آموزشی و ارتقاء سلامت

مرکز بهداشت شمال تهران

مقدمه

هاری یک بیماری حاد و کشنده ویروسی سیستم مرکزی است که مخصوص گوشتخواران اهلی و وحشی بوده که انسان و سایر حیوان های خونگرم پستاندار، به طور تصادفی و اغلب از طریق حیوان گزیدگی به آن مبتلا می شوند. این بیماری به دلیل میزان

کشندگی بالا (صد در صد)، افزایش

روند موارد حیوان گزیدگی در انسان

و در نتیجه افزایش سالانه مبالغ خرید

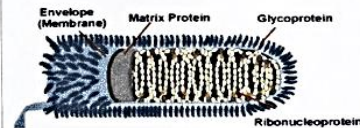
سرم و واکسن ضد هاری جهت درمان

و پیشگیری در آسیب دیدگان، تلفات دام و خسارت های

اقتصادی ناشی از این بیماری که در دام ها ایجاد می شود، حائز

اهمیت می باشد .

عامل بیماری :

ویروس هاری

می باشد که توسط حلال های چربی، اشعه فرابنفش، فرمالین و

اتانول ۴۰ تا ۷۰٪، خشکی و حرارت ۵۶ درجه غیر فعال می شود.

راه های انتقال بیماری به انسان و حیوان

- گاز گرفتن : اصلی ترین راه انتقال می باشد
- پنجه کشیدن
- پوست آسیب دیده

- نسوج مخاطی
- تنفس
- دستگاه گوارش
- جفت
- وسایل آلوده
- انسان به انسان (پیوند اعضا - مخاط آلوده)

علائم بیماری در انسان :

به طور معمول ۱۵ تا ۹۰ روز و به طور متوسط ۱ تا ۲ ماه است. این مرحله بستگی به شدت زخم، تعداد جراحات و محل آنها، سوس ویروس و سن دارد. علائم این بیماری شامل مراحل زیر می باشد:

در ابتدا بیمار دچار تب، لرز، خستگی، سردرد، ضعف، درد عضلانی، بی اشتها، اشکال در بلع، تهوع و استفراغ، سرگیجه، درد شکمی، اسهال، گلودرد، تنگی نفس، عصبی بودن و... می شود که ۱-۴ روز حداکثر تا ۱۰ روز طول می کشد. در مرحله بعد علائم موضعی در محل گاز گرفتن

شامل سوزش، گزگز و مورمور

در مسیر عصب حسی عضو گاز

گرفته شده رخ می دهد. بعد از

این مرحله فعالیت حرکتی

شدید، تحریک پذیری،

توهم، ترس از آب و نور شدید، حالت تهاجمی، تشنج،

حرارت بدن به طور احتمال بیش از ۴۰ درجه، ضعف در

اندام گاز گرفته شده، کاهش هوشیاری و اختلال حس، فلج

پائین رونده و سندرم منتز ایجاد شده، و در آخر، مرحله

کما و مرگ، که از شروع علائم بالینی تا مرگ به طور متوسط ۴ تا ۷ روز طول می کشد.

اقدام های درمان پیشگیری در خصوص افراد حیوان گزیده

۱. زدودن و خارج کردن ویروس هاری از محل زخم.
۲. خارج کردن کف صابون از لا به لای زخم.
۳. قطع کامل قسمت های له شده و نکروزه.
۴. ضد عفونی کردن زخم با محلول بتادین یا الکل اتیلیک ۴۰ تا ۷۰٪.
۵. خودداری از بخیه زدن زخم فرد حیوان گزیده.
۶. تزریق سرم ضد هاری: این سرم فقط به افرادی تزریق می شود که دارای یک یا چند گزیدگی یا خراش های عمیق جلدی یا آلوده شدن غشای مخاطی با بزاق و یا خراش های سر و صورت باشند.
۷. تزریق واکسن ضد هاری:

واکسن ضد هاری در ۵ نوبت، روزهای صفر، ۳، ۷، ۱۴، ۳۰ به صورت عضلانی و

حتماً در عضله دلتوئید بازو تزریق می شود.

۸. آنتی بیوتیک تراپی.

۹. تحت مراقبت قرار دادن حیوان مهاجم:

به مدت ۱۰ روز، اگر حیوان تلف شد واکسیناسیون تا آخر ادامه می یابد، و اگر

سالم بود حیوان مسلماً هار نیست و ادامه واکسیناسیون لازم نیست.

انجام اقدامات زیر می تواند در کنترل بیماری هاری مؤثر باشد:

- خودداری از نگهداری سگ و گربه در منزل، مگر در موارد استثنایی و در صورت نگهداری، قلابه زدن و واکسیناسیون آنها علیه بیماری هاری
- خودداری از تردد سگ های خانگی و صاحب دار در معابر عمومی و پارک ها
- جلوگیری از نزدیک شدن کودکان به سگ های ولگرد
- توجه خاص به گاز گرفتگی حیوان ها هر چند جزئی و به صورت خراش باشد، و مراجعه فوری فرد مجروح به مرکز بهداشت
- خودداری از ریختن زباله و پس مانده های غذایی در اطراف منازل و گذرگاه ها
- همکاری با مأموران شهرداری و اداره حفاظت محیط زیست در نابودی سگ های ولگرد

- جلوگیری از تماس سگ های خانگی با سگ های ولگرد
- در صورت بروز هر گونه تغییر رفتار در حیوانات، باید فوری به دامپزشکی اطلاع داده شود.

تاخیر در واکسیناسیون = ابتلا به هاری ابتلا به هاری = مرگ حتمی

مرکز بهداشت شمال تهران

آدرس: خیابان شریعتی، نرسیده به پل سید خندان،

روبروی مخابرات، کوچه اشراقی پلاک ۱۶/۲

تلفن: ۸۸۵۲۴۵۴۳ - ۸۸۵۱۴۰۹۴